

I broder Charles' fodspor

Den 13 november 2005 blev Charles de Foucauld saligkåret i Peterskirken i Rom. Ved den efterfølgende taksigelsesmesse prædikede Claude Rault, der er biskop af Laghouat-Ghardaia i Sahara, Algeriet ¹

Læsninger

Men du er barmhjertig mod alle, fordi du formår alt, og du bærer over med menneskers synder, så de kan omvende sig. For du elsker alt det, der er til, og væmmes ikke ved noget af det, du har skabt; du ville jo ikke have bragt noget til verden, som du måtte hade. Hvordan skulle noget bestå, hvis du ikke ville det, eller hvordan skulle noget kunne opretholdes, hvis det ikke var fremkaldt af dig? Du skåner alle ting, fordi de er dine, Herre, du som elsker alt levende; for din uforgængelige ånd er i alt. Derfor går du først lidt efter lidt i rette med dem, der begår overtrædelser, og formaner dem ved at minde dem om, hvori deres synd består, for at de kan gøre sig fri af ondskaben og tro på dig, Herre.

Visd 11,23 – 12,2

Som Faderen har elsket mig, har også jeg elsket jer; bliv i min kærlighed. Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min faders bud og bliver i hans kærlighed. Sådan har jeg talt til jer, for at min glæde kan være i jer og jeres glæde blive fuldkommen. Dette er mit bud, at I skal elske hinanden, ligesom jeg har elsket jer. Større kærlighed har ingen end den at sætte sit liv til for sine venner. I er mine venner, hvis I gør, hvad jeg påbyder jer. Jeg kalder jer ikke længere tjenere, for tjeneren ved ikke, hvad hans herre gør; jeg kalder jer venner, for alt, hvad jeg har hørt af min fader, har jeg gjort kendt for jer. Det er ikke jer, der har udvalgt mig, men mig, der har udvalgt jer og sat jer til at gå ud og bære frugt og blive ved med at bære frugt, så Faderen kan give jer, hvad som helst I beder om i mit navn. Dette byder jeg jer, at I skal elske hinanden.

Joh 15,9 - 17

Af Claude Rault ²

Kære brødre og søstre!

Charles de Foucaulds saligkåring har i sig selv ingen særlig betydning. Havde den det, ville det jo være som at fejre, at han omsider havde bestået en slags afgangseksamen, som vi havde indstillet ham til fra Skolen i Hellighed! Sådan er det jo ikke. Det, der betyder noget – begivenheden, er denne mands ret usædvanlige og sandt at sige noget kaotiske liv og de frugter, dette liv har båret.

Det tog sin tid for ham, før disse frugter blev modne – men de er der. Det er det, der er væsentligt for os. Og det er det, vi fejrer i disse dage.

¹ Messen blev fejret i trappisternes basilika ved Tre Fontane, hvor Jesu små søstre også bor. 220 præster, mange biskopper og ca. 2.500 personer fra hele verden deltog

² Oversat af Hanne Gregersen

Vi har netop læst to stykker fra Bibelen. Disse tekster passer godt til ham, og de hjælper os til at se den fulde betydning af den gave, som Gud har givet os gennem ham.

Teksten fra Visdommens bog minder os om, at hver eneste af os ligger Gud på sinde, uanset hvor krogede vore livsveje end måtte være. Det gælder også for Charles, for at hans veje var krogede, er jo indlysende.

Teksten fra Johannes evangeliet viser Jesu kærlighed til os, som er ud over al forstand, og som han også kalder os til. Det var den kærlighed, der brændte sig ind i Charles hjerte.

Hvad skal man sige om den salige Charles' liv? Så meget er allerede sagt og skrevet om ham ... hvad skulle jeg kunne tilføje?

Allerførst, vil jeg standse op ved hans omvendelse, dér, hvor Gud bryder ind i hans liv. En Gud, som han i teenageårene lidt efter lidt havde glemmt og lagt på hylden, måske endda uden at gøre sig det rigtigt klart.

Og så, alt imens han levede sit liv – som luddoven gymnasieelev og studerende, som ikke særlig tjenstvirig officer med hang til et raffineret selskabsliv, under en sen opvågnen som patriot og dernæst som dristig opdagelsesrejsende – vågner langsomt i ham tørsten efter et andet liv, et liv med mening, en længsel efter "dét, der er oventil".

En følelse af stor tomhed var begyndt at nage ham. Han skriver i en af sine meditationer: "Jeg gjorde det onde, men jeg hverken bifaldt eller elskede det. Du fik mig til at føle en smertefuld tomhed, et tungsind, som jeg aldrig før havde oplevet. Det kom over mig hver eneste aften, når jeg var alene i min lejlighed."

Men Gud forlader ikke sine mennesker. "Du forbarmer dig over alle, fordi der ikke er noget, du ikke kan. Du lukker øjnene for menneskenes synd, så de kan gå i sig selv og angre", hørte vi i Visdommens bog. Gud er tålmodig, han venter på det øjeblik, der er hans. Det er takket være muslimernes vidnesbyrd i hverdagen, at denne opvågnen bliver mulig: "Mødet med Islam rystede mig dybt. At se denne tro, at se disse mennesker, der bestandig lever i Guds nærvær – fik mig til at opdage noget, der var større og sandere end dét, der hidtil havde optaget mig i denne verden".

Denne erfaring, der vokser ud af et liv, levet side om side med troende muslimer, provokerer ham, og fører ham til at genfinde troen fra sin barndom. Han er da 28 år.

I skriftestolens fortrolighed møder han sin Gud, uden stor ståhej. Det er en erkendelse, der endelig og omsider vedgås, et engagement for livet. Et ønske og en længsel efter kun at leve for den Gud, som endnu er ukendt og skal opdages. "En forførelse" jf. Jer.20,7.³

Det er som et sår i sjælen, kærligheden har såret ham. En kærlighed, der bestandig skal lutres, en opdagelsesrejse, der aldrig tager ende. Han bryder op og begynder en lang indre rejse, der fører ham til hans eget væsens dybde. Menneskets hjerte er som en vidstrakt ørken!

Da den første kalden er blevet hørt, opsøger Charles Gud, først i klosterlivet. Men det rækker ikke til. I Det hellige Land får den Gud, han søger, et menneskeligt ansigt i Jesus af Nazareth. Han opdager en Gud, der er fattig, blottet for alt og ydmyg. Den ophøjede Gud optager den nederste plads.

Hans åndelige nomadetilværelse fører ham omsider til Sahara. Han er nu 43 år.

Det er ikke den romantiske forestilling om livet dér, der drager ham ud i ørkenen, men en kærlighed til dem, der lever derude. Den Jesus som han har mødt, levet med og stadig eftersøgt i de lange meditationer i Nazareth, finder han nu mere konkret og mindre romantisk i Beni Abbes og i Hoggar, i

³ Jer 20,7: Du lokkede mig, Herre, og jeg lod mig lokke, du var mig for stærk, og du vandt. Dagen lang er jeg til latter, alle spotter mig.

de fattige og de marginaliserede – i dem, der ikke tildeles nogen plads i det menneskelige samfund. Charles møder nu Jesus i dem, der hverken deler hans religiøse univers eller hans kultur. Han vier dem sin tid og sine kræfter, ikke oppefra og ned, men idet han påtager sig deres vilkår og søger at blive en af dem, erfarer han med smerte, at han ikke kan nå dem fuldt ud, og at den nederste plads altid og til stadighed er optaget af hans kære Herre Jesus.

Han lever iblandt en befolkning, der ikke deler hans tro, og han ville så gerne formidle sin egen til dem. Men selvom evangeliets ild brænder i ham, neddæmper han den i uendelig respekt for den anden, og opdager i stedet, at det er igennem hele hans levevis, at han er kaldet til at udråbe Evangeliet for verden: Det er helt sikkert den smukkeste arv, han har efterladt os.

Han nøjes med at tale med den Elskede i Eukaristien, under tilbedelsen og hans vedholdende meditation af evangelierne.

Han, som drømte om at give sit liv for de andre, får det igen af dem, da han er ved at dø af skørbug. De fattige bringer ham den mælk, som de selv havde brug for for at overleve.

Altid Nazareth. En inkarnation, som går dybere og dybere.

De andres kultur og sprog bliver den skole, han går i. Som fremmed er det nødvendigt, at han tager det første skridt, begynder med barnets første stammende ord. Han bruger i timevis af stædigt udholdende arbejde på sproget, afdækker dets poesi i over 6000 vers og udarbejder en ordbog i 4 bind.

Og sådan går hans liv, delt mellem gæstfrihed, tilbedelse, studie, indtil den 1. december 1916, den dag, hvor han bliver dræbt på tærsklen til sin bolig i Tamanrasset.

Var det så det hele? Skal vi nu blive stående her og se med ærbødighed på dette menneskes liv, som havde han nu omsider fået sit afgangsbrev som fuldkommen?

Næppe! For vi ved jo udmærket godt, at han ikke bestod alle de udfordringer, han livet igennem tog op. Netop her er det så væsentligt at vi ikke taler forbi hinanden: Fuldkommenhed eksistere kun i Gud. Gud alene er den Hellige.

Gud alene er den fuldkomne.

Charles liv blev hele tiden flået fra hinanden af smerte over at være så langt fra den Gud, som dog var ham så nær.

Han drømte om et liv i fællesskab med andre, og så viste det sig, at han ikke var i stand til at leve i fællesskab.

Han mediterer så meget over broderskab med globale dimensioner, men der er udtalelser fra hans hånd om de krigsførende parter i første verdenskrig, som vi ikke kan acceptere.

Selvom han stod de forskellige befolknings grupper i det sydlige Sahara nær, kunne han ikke forestille sig, at de kunne udvikle sig uden hjælp fra kolonistyrer, præget som han var af tidens normer. Han krigeriske instinkter vågnede af og til, når han stod overfor konflikter skabt af oprørske stammer.

Han drømte om martyriet, og han havde forbudt sine eventuelle kommende brødre at besidde våben, men han havde selv andres våben i den bolig, hvor han til sidst boede. Måske var det dét, der fremprovokerede hans død.

Således er det let at stille sig op som djævlens advokat med hensyn til mange skygger i hans liv. Men det tror jeg, at der allerede er nok, der har gjort.

Måske synes I nu, at jeg er ved at tilsmudse et menneskes ansigt, hvis store livslinier jeg lige har omtalt så rosende?

Det er ikke dét, det handler om.

Men vi må aldrig glemme, at Charles var et menneske af samme jord som vi, besjælet af de samme indre rørelser, med de samme indre modsætninger, de samme fejlgreb.

Måske siger alt dette os mere om hans hellighed? Mere om den kærlighed, som Jesus lægger frem for os: "Ligesom Faderen har elsket mig, har jeg elsket jer. Dette er mit bud, at I skal elske hverandre, ligesom jeg har elsket jer."

Hvis der bare ikke var dette "ligesom", der for altid gør det umuligt for os at elske som han. Sådan er det: Jeg tror, at Charles' store smerte, som også er vores, hver og en af os, er denne længsel og dette ønske om at kunne elske, som aldrig vil kunne gå helt i opfyldelse. Men lykkelige smerte, lykkelig sårede kærlighed, for den kan blive det, der driver os videre.

Charles de Foucauld efterlader os en arv, som vi skal få til at bære frugt, og udfordringer, der skal løftes. Et uafsluttet værk.

Lukker vi ham inde i et fromhedsmuseum, eller smøger vi ærmerne op og går videre i det spor, han tegnede for os? De store evangeliske udfordringer står stadig åbne foran os:

Den evangeliske sagtmødighed og ikke vold.

En broderlig kærlighed levet i fællesskab.

Et fællesskab på verdensplan hinsides al etnisk had og hævngherrighed, hinsides al følelse af national eller kulturel overlegenhed.

Hvad vor holdning end har været til Charles de Foucaulds saligkåring, er vi blevet fanget ind af hans eget budskab og af hans eget ufuldendte værk.

Det handler ikke så meget om at anbringe vor Salige på altrene, bære hans medalje om halsen, ære hans relikvie, men mere om at gå i skole hos ham, og det vil sige hos Jesus, Hans kære Herre Jesus.

Vil vi gå i Charles' fodspor, er der kun een vej, og den går omkring Jesus af Nazareth, han som satte sig på den nederste plads.

Klik her for at udskrive artiklen (printerens skal være tændt)

Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt (Outlook skal være startet)

Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk